

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Kábrtovou ve věci žalobce **Z. O.**, nar. X, státní příslušnost X, t.č. PoS Kostelec nad Orlicí, Rudé armády 1000, zast. Mgr. Filipem Schmidtem, LL.M., advokátem AK se sídlem Praha 2 – Vinohrady, Helénská 1799/4, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra České republiky**, se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3, pošt. schránka 21/OAM, k žalobě žalobce proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 4. 2015, čj. OAM-282/LE-BE02-LE22-2014, **t a k t o :**

I. Žaloba se z a m í t á .

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 10. 4. 2015 správní orgán neudělil žalobci mezinárodní ochranu, odkázal na ust. §§ 12 – 14b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu. Včasnou žalobou se žalobce domáhal přezkoumání zákonnosti a správnosti napadeného rozhodnutí, uváděl, že ve správním řízení došlo k porušení §§ 2, 3, 50, 52 a 68 správního řádu, neboť nebyl v jeho věci zjištěn dostatečně stav způsobem, nezbytným s ohledem na všechny okolnosti případu, nebyly provedeny potřebné důkazy a nebylo pečlivě přihlášeno ke všemu, co vyšlo najevo v průběhu řízení. Soudem ustanovený zástupce žalobce pak žalobu dne 9. 6. 2015 doplnil, specifikoval, že co do ustanovení správního řádu, je namítáno porušení jeho § 3 a § 68 odst. 3, s tím, že žalobce splňuje podmínky §§ 12, 14 a 14a zákona o azylu. Skutkový stav věci nebyl řádně zjištěn, žalobcem uváděné důvody byly bagatelizovány, stejně, jako současná situace na Ukrajině. Žalovaným uváděné argumenty jsou účelově vytrhány z kontextu, některé navíc zcela nepravdivé.

Žalobce uváděl dvě hlavní skutečnosti jako důvod své žádosti, a to aktuální politickou situaci v zemi původu spojenou s obavou z jeho povinné účasti v ozbrojeném a krvavém konfliktu a dále svoji snahu sloučit se s partnerkou a jejím dítětem, kteří jsou občany ČR. Žalobce poukazuje na to, že žalovaný chybně vyhodnotil aktuální politickou bezpečnostní situaci na Ukrajině, nejzásadnější a nezpochybnitelné skutečnosti žalovaný opominul, přehlížel a ignoroval, a to informace o rozsáhlé probíhající mobilizaci na obou stranách konfliktu, chybí odkaz na aktuální hrozbu vyhlášení výjimečného stavu v celé zemi, není zmíněna ztráta kontroly ukrajinské vlády nad velkou částí Východní Ukrajiny, přítomnost stálých ruských vojenských jednotek, probíhající humanitární katastrofa obrovských rozměrů (více než 1,000.000 uprchlíků), nelidské zacházení, dokonce mučení a válečné zločiny, brutální teroristické útoky na civilní obyvatelstvo Ukrajiny, naopak, žalovaný uvádí zcela nepodstatné skutečnosti. Zprávy o zemi původu tak nejsou aktuální a obsahově vyčerpávající, ze zpráv ČTK lze zjistit některé aktuální informace, žalovaný však vybral selektivně ty, které svědčí v neprospěch žalobce. Pro posouzení doplňkové ochrany pak vycházel žalovaný z více jak rok starých podkladů, od nejnovější zprávy (srpen 2014) došlo k dalšímu, dramaticky negativnímu vývoji, země je prakticky terčem vojenské agrese Ruské federace a nejedná se tak o vnitrostátní konflikt, jak se snaží žalovaný prezentovat. Relevantní skutečnosti nebyly správním orgánem vzaty v potaz a zhodnoceny, stejně jako dopad válečného konfliktu na žalobce v případě jeho návratu do země původu. Konečně informace MZV čj. 110105/2014-LPTP obsahuje i informace, svědčící ve prospěch žalobce, žalovaný je však přehlíží, dotazy, které MV kladlo pro její vypracování, jsou pro věc žalobce nepřípadné. Žalobce dále poukazuje na zprávu Úřadu Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky ze dne 1. 7. 2014 s tím, že má její doplněnou verzi k lednovému datu 2015, UNHCR zde nepovažuje za přiměřené, aby státy označily nebo nadále označovaly Ukrajinu jako tzv. bezpečnou třetí zemi a apeluje na státy, aby žádosti o udělení azylu posuzovaly pomocí spravedlivých a efektivních postupů a při aplikaci procesních záruk v plném rozsahu. Hodnocení správního orgánu stran bezpečnostní situace na Ukrajině je zcela nesprávné a nedostatečné, je jeho úkolem, posoudit oprávněné obavy žalobce a obstarat si k tomu účelu dostatek informací. Na tyto skutečnosti žalobce poukazoval při seznámení se s podklady žalovaného, ten však potřebné informace nedoplnil. Žalobce dále poukazuje na zvýšené obavy mnohých ukrajinských měst před teroristickými útoky ruských jednotek, resp. jednotek, vydávajících se za separatistické oddíly, vyzbrojené nejmodernějšími ruskými zbraněmi za podpory několikatisícové armády stálých příslušníků ruských ozbrojených sil – viz např. vyjádření nejvyššího představitele NATO Jense Stoltenberga z 18. 2. 2015. Útokem a následnou ruskou anexí, podobně jako na Krymu v r. 2014, jsou ohroženy oblasti Ukrajiny na pobřeží Černého moře (Mariupol, Cherson, Berdyansk a další oblasti, označované ruskými úřady jako Novorusko) a velká města jako Charkov, Dněpropetrovsk, Záporoží, Kramatorsk. Je tak nepochybné, že Ukrajina je ve válce, kdy dosud lokální konflikt hrozí globálnějsími rozměry, žalobce namítá, že dle všech svobodných informačních zdrojů čelí Ukrajina od poloviny dubna 2014 agresi a útoku sousedící Ruské federace, která se v podobě tzv. hybridní války pokouší destabilizovat a následně vojensky obsadit oslabené oblasti sousedních zemí, či těch, které v minulosti patřily do sovětské sféry vlivu. Oficiálně je ukrajinskou armádou vedena protiteroristická operace, při zapojení mnoha polo-organizovaných amatérských vojenských ozbrojených skupin, jako batalion Azov, dobrovolnické tábory Donbas, Dněpr apod., proti Ruskem vyzbrojeným separatistickým skupinám a ruským vojenským jednotkám. Ozbrojený konflikt oficiálně stál dosud život víc než

6.400 osob, skutečné počty obětí ale mohou být mnohem vyšší. Ukrajinská armáda přitom není schopna čelit silnější a lépe vyzbrojené ruské armádě, na Ukrajině proto probíhá již několikátá vlna mobilizace, má být celkem povoláno 104.000 ukrajinských vojáků do války. Dalších 100.000 aktuálně mobilizují separatistické armády tzv. Doněcké a Luhanské lidové republiky, prezident Porošenko průběžně hrozí vyhlášením výjimečného stavu v důsledku válečného konfliktu na celém území Ukrajiny. Posléze žalobce argumentuje, že jeho druhým hlavním důvodem žádosti byl jeho rodinný život, který označil žalovaný za irrelevantní ve vztahu k mezinárodní ochraně, přestože žalobce podrobně vylíčil své rodinné zázemí, stejně jako přátelské a ostatní sociální vazby, kdy si po více než 22 letech nedokáže představit svůj návrat na Ukrajinu, kde již 15 let nebyl. V kontextu s mobilizací a nekončícím konfliktem je tento důvod důležitý, žalobce by musel po návratu narukovat do armády a partnerku s dítětem by musel opustit, manželka s dítětem by se na Ukrajině o sebe a dítě nemohla postarat, možnosti návštěv žalobce do ČR by byly vyloučené. Správní orgán byl povinen se těmito skutečnostmi zabývat, přestože partnerka žalobce prohlásila z obav, že mu uškodí, při prvním pohovoru s cizineckou policií, že ve společné domácnosti nežijí. V podrobnostech v této věci žalobce odkazuje na svou žalobu proti povinnosti setrvat v ZZC. Odkazuje rovněž na judikaturu NSS, z níž neplyne závěr, učiněný správním orgánem, že rodinný a soukromý život není skutečností, relevantní pro řízení o udělení mezinárodní ochrany, ve shodě s judikaturou ESLP sleduje naplnění určitých kritérií, a to intenzitu vazeb všech zúčastněných na území daného státu, potenciální dobu odloučení, možnost realizace společného života jinde apod. V případě žalobce se přitom nejedná o pouhé vycestování, možnost jeho návratu je v podstatě nulová a možnost života na Ukrajině není rovněž reálná. Tyto aspekty pak jsou zásadní pro posouzení mezinárodního závazku v podobě ochrany rodinného života (§ 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu) – zde žalobce poukázal na možné porušení čl. 8 Evropské úmluvy a rozhodnutí ESLP ze dne 28. 9. 2011 (Nuñez proti Norsku), pojednávající o případném odloučení matky od dětí na dobu dvou let. Rovněž pak je namítáno porušení § 14a odst. 2 písm. c) cit. zákona, z důvodu násilí na Ukrajině. Žalobce navrhoval zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci k dalšímu řízení.

Z písemného vyjádření žalovaného správního orgánu ze dne 9. 7. 2015 vyplývá, že žalovaný s námitkami nesouhlasí, odkazuje na obsah svého rozhodnutí, správního spisu, když zejména ze samotné žádosti žalobce a protokolu o provedeném pohovoru je patrné, co žalobce označil za důvod podání své žádosti o udělení mezinárodní ochrany a že tyto důvody se z velké části liší od žalobních důvodů. Tvrzeným důvodem žádosti žalobce je snaha zůstat v České republice, kde žije s družkou a dále jeho kamarádi. Sdělil též, že je zde plně integrován, na Ukrajině nikoho nemá, ani rodinu, ani majetek a neměl by tam kde žít. Během pohovoru pak popřel, že by měl někdy ve vlasti problémy se státními orgány či bezpečnostními složkami, sdělil, že není členem žádné politické strany, hnutí či jiné organizace, nikdy nebyl pronásledován pro uplatňování politických práv a svobod. Žalobce rovněž popřel, že by měl ve vlasti jakékoliv problémy kvůli své rase, náboženství, národnosti či z jiných, azylově relevantních důvodů, Ukrajinu opustil již 21. 4. 1992, kdy odjel do ČR za prací a neměl s odjezdem problémy. Se svojí družkou žije od r. 1997 ve společné domácnosti a v minulosti se podílel na výchově družčiny dcery, dnes už ovšem zletilé. K důvodům, uváděným v žalobě pak žalovaný uvádí, že aktuální politickou situaci na Ukrajině, stejně jako strach z mobilizace žalobce ve své žádosti o udělení mezinárodní ochrany ani během pohovoru neuváděl, natož, aby takové

důvody označil za hlavní pro podání své žádosti. Správní orgán je nicméně názoru, že se i tak dostatečným způsobem s aktuálním politickým děním a tamní situací vypořádal, vyhodnotil ji odpovídajícím způsobem vzhledem k dostupným informacím, které byly přiměřeně aktuální. Složitá bezpečnostní situace se rychle mění, stává se proto, že po vyžádání zpráv, v mezidobí, než jsou zpracovány, je situace jiná, než v době vyžádání, k odpovědnému vyhodnocení celkové situace je proto nutné delší období. Závěry nelze učinit z momentálního zlepšení či zhoršení situace, žalobcův život ani zdraví nejsou v souvislosti s popisovanými nepokoji ohroženy. Zhoršená bezpečnostní situace panuje nadále pouze na jihu a jihovýchodě země, místo posledního pobytu žalobce na Ukrajině, Žytomyrská oblast, je od problematických částí vzdálena a střety ukrajinských vojsk se separatisty zasaženo není. Ukrajinská vláda se přitom snaží problémy na kritickém území řešit. Správní orgán dále připomíná, že žalobce by nebyl v případě návratu do země původu stížen významnější měrou nepříznivými ekonomicko-politickými dopady současného vývoje událostí než většina obyvatel regionu, odkud odešel, jeho tvrzení, že bude muset narukovat po případném návratu, pak považuje žalovaný za nadnesené, s ohledem na jeho věk a třicet let trávající pobyt mimo zem původu. Žalovaný se neztotožňuje s žalobním tvrzením, že na Ukrajině probíhá válečný konflikt, který by bylo možné považovat za mezinárodní či vnitřní ozbrojený konflikt dle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu, odkazuje přitom na rozhodnutí NSS čj. 3 Azs 259/2014 z 25. 3. 2015, z něhož plyne jasný závěr, že bezpečnostní situaci na Ukrajině nelze dříve, ani v současné době kvalifikovat jako totální konflikt, neboť probíhající ozbrojený konflikt nedosahuje takové intenzity, že by každý civilista z důvodu své přítomnosti na území Ukrajiny byl vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy. Jedná se o konflikt, izolovaný pouze na východní části Ukrajiny, jehož intenzita výrazně kolísá. Soud pak dále uvádí, že pokud má konflikt tento charakter, musí žadatel prokázat dostatečnou míru individualizace, např. tím, že prokáže, že již utrpěl vážnou újmu, nebo byl vystaven přímým hrozbám vážné újmy ve smyslu čl. 4 odst. 4 kvalifikační směrnice, že ozbrojený konflikt probíhá právě v tom regionu jeho země původu, ve kterém skutečně pobýval a že nemůže nalézt účinnou ochranu v jiné části země, či že jsou u něho dány jiné faktory, které zvyšují riziko, že terčem svévolného nerozlišujícího násilí bude právě on. Žalobce bydlel před opuštěním vlasti na západní Ukrajině, kde neprobíhají žádné boje, toto konečně ani žaloba sama netvrdí. Obavy z nástupu do armády žalobce v průběhu správního řízení netvrdil, nemohly být tak předmětem posouzení jeho věci, nemůže proto namítat, že žalovaný nezjistil řádně skutkový stav. Branná povinnost je pak nicméně zcela legitimní občanskou povinností, což uznává nejen Úmluva o právním postavení uprchlíků z r. 1951, ale i Mezinárodní pakt o občanských a politických právech a Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod a vyhýbání se nástupu vojenské služby či dezerce, byť by byla trestná, není důvodem pro udělení mezinárodní ochrany. Pokud by žalobce takové obavy uvedl, správní orgán by se jimi zabývat musel, takto mu však nelze vyčítat, že se k nim ve svém rozhodnutí nevyjádřil. Žalobce dále rozvádí namítaná porušení ust. § 12, 14 a 14a zákona o azylu s tím, že žalobce žádné azylově relevantní důvody netvrdil a připomíná, že povinnost zjistit skutečný stav věci má pouze v rozsahu důvodů, které žadatel v průběhu řízení uvedl. Žalobce pobývá v České republice, kam přicestoval v r. 1992, od r. 2008 bez platného víza, od r. 2011 též bez platného cestovního dokladu, aniž by si zde svůj další pobyt snažil jakkoliv legalizovat, pobýval zde vědomě neoprávněně. Z tohoto důvodu bylo dne 25. 7. 2013 vydáno rozhodnutí o správním vyhoštění na tři roky, které nabylo právní moci dnem 3. 8. 2013 a doba k vycestování byla stanovena do třiceti dnů od právní moci rozhodnutí. Žalobce však

přesto nevycestoval, dále zde pobýval a mařil tak výkon správního rozhodnutí. K jím tvrzené integraci do české společnosti žalovaný podotýká, že v současné době nemá žalobce finanční prostředky, nemá zaměstnání, protože není držitelem pracovního či jiného povolení opravňujícího provádět na zdejšího území výdělečnou činnost, peníze si obstarává občasnými brigádami, nemá zdravotní pojištění. Jím podaná žádost o udělení mezinárodní ochrany je proto hodnocena žalovaným jako ryze účelová, prohlášení o mezinárodní ochraně učinil až po svém zajištění Policií ČR. Učinil tak rovněž až se značným časovým odstupem od vzniku v žalobě uváděných důvodů podání žádosti (rodinný život a zhoršená bezpečnostní situace na Ukrajině), na důvody, které by mohly být relevantní pro případné poskytnutí doplňkové ochrany, vůbec nepoukázal. Mezinárodní ochrana je přitom institutem výjimečným a nemůže sloužit k legalizaci zdejšího pobytu – zde žalovaný poukazuje na mnohá rozhodnutí NSS, např. 7 Azs 117/2004 z 18. 11. 2004 a další. Žalovaný odmítá i námitku žalobce v tom směru, že nebylo přihlédnuto k jeho rodinnému životu, námitky považuje za nadnesené, uváděné dítě je již dospělé, se svojí matkou již ani nesdílí společnou domácnost, je nepravděpodobné, že by chtělo svoji matku následovat a ona se o něho musela starat. S odkazem na rozhodnutí Městského soudu v Praze ze dne 24. 2. 2011, čj. 4 Az 9/2010 pak správní orgán připomíná, že pro realizaci rodinného života má cizí státní příslušník v ČR možnost využít zákona o pobytu cizinců, nikoliv se snažit o jeho obcházení. Pokud pak žalobce vlastní vinou přestal splňovat podmínky, stanovené českým právním řádem pro zdejší pobyt, nelze v tom spatřovat porušení mezinárodních závazků ze strany ČR. Žalobce dle svých vlastních slov žije v ČR s družkou od r. 1997, nelegálně tu pobývá od r. 2008, měl tedy mnoho času, aby si svůj pobyt v ČR vybavil dle příslušných ustanovení zákona o pobytu cizinců a nikoliv snahou legalizace prostřednictvím zákona o azylu. Žalovaný navrhuje zamítnutí žaloby jako nedůvodné.

Dne 3. 3. 2016 soud obdržel přípis družky žalobce, paní M. D., v němž uvádí, že je na žalobci stoprocentně závislá, od r. 1997 žijí ve společné domácnosti, vychovali dceru A. (nar. X), druh hradí většinu výdajů na bydlení a stravu. Bez jeho pomoci by byla paní odkázána pouze na invalidní důchod, při svém zdravotním postižení se o ni nemá kdo postarat a zřejmě by skončila v nemocnici, jak se to stalo před rokem, když byl její druh zadržen v detenci. K přípisu je připojeno rozhodnutí o přiznání invalidity II. stupně družce žalobce ze dne 20. 11. 2015.

Při jednání soudu dne 7. 3. 2016 zástupkyně žalobce k dotazu soudu uvedla, že materiál, který byl soudu předložen v anglickém jazyce, není nutné překládat do češtiny, jeho obsah podporuje a dokumentuje nedobrou situaci, kterou popisují dvě předchozí zprávy z 22. 5. 2015 a 14. 1. 2015 o velmi neutěšené situaci a zabíjení lidí na východě Ukrajiny, konkrétně v Doněcku a Luhansku, jedná se o zprávy k 3. 2. 2015. Žalobce sám pak vypověděl, že je ještě ve věku, kdy by v případě návratu do země původu jistě obdržel povolávací rozkaz, pokud by nenastoupil a nevyhověl, takovou situaci považují na Ukrajině za zradu a musel by do vězení. V České republice žije již od r. 1992, žije s družkou, v české společnosti je plně integrován, všichni jeho známí a kamarádi jsou Češi, na Ukrajině již nikoho nemá. V r. 2010 chtěl žádat o sňatek, ale chyběl jeden dokument, a to originál rozvodového rozsudku, bylo jim řečeno, že předchozí pracovnice vše skartovala a nic se nenašlo. Žalobce se snažil navštívit ambasádu a potřebné vyřídit, ale když ukázal průkaz žadatele o azyl, ani ho tam nepustili a policista mu říkal, ať se kouká rychle ztratit. Soud zamítl návrh na provedení výpovědi družky žalobce, s odůvodněním, že z průběhu spisu nemá o

jejich soužití větších pochybností a je tak výpověď družky žalobce nadbytečná. Zástupkyně žalobce v závěrečném návrhu uvedla, že i když aktuální situace v zemi původu žalobce nebyla hlavním důvodem jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany, přesto namítá, že žalovaný se s tímto problémem dostatečně nevypořádal, v rozhodnutí se právní orgán věnuje této situaci prakticky jedním odstavcem s tím, že žalobce nepochází z oblasti Doněcka či Luhanska. Problém se však jistě širší, v době rozhodování žalovaného se ozbrojené střety šířily a již byly informace o tom, že v obou regionech dochází k mučení a zabíjení lidí. Stav byl proto žalovaným bagatelizován, nebyl úplně a řádně zjištěn. K problému soukromého a rodinného života žalobce pak jeho zástupkyně připomněla ust. § 14 zákona o azylu i § 14a), konkrétně to, že situace není v rozporu s mezinárodními závazky ČR v návaznosti na čl. 8 Úmluvy, žalobce nemá cestovní doklad, je známo že ukrajinská ambasáda v takových situacích žalobci doklad nevystaví a dotyčný musí vycestovat. Nemá ani rozvodový list, nemůže proto uzavřít sňatek s družkou, o což se snažili, ale řešení prostřednictvím zákona o pobytu cizinců není možné. Pro žalobce se jedná o těžko řešitelnou situaci, je přesvědčen, že jak délka zdejšího pobytu, tak jeho soukromý vztah a celkově výjimečná situace měly být předmětem důkladnějšího posouzení správního orgánu u obou uvedených ustanovení. Žádá zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci k dalšímu řízení. Na náhradu nákladů řízení žalobce účtuje náklady právního zastoupení, tyto soud řešil samostatným usnesením, dále pak náklady jízdného žalobce a jeho družky k jednání soudu a zpět, tedy cestu vlakem z Prahy do Hradce Králové a zpět v celkové výši 400,- Kč.

Pověřený pracovník žalovaného připomněl, že čl. 8 Úmluvy obsahuje i odstavec 2, tedy pravidla a režim a z tohoto pohledu je námitka žalobce lichá. Uvedený závěr je podpořen i dosavadní judikaturou a závaznými stanovisky, nejen NSS, i dalších soudů. Problém případného povolání žalobce do armády je státoobčanskou povinností. Doba zdejšího pobytu žalobce pak a snaha se zde etablovat však je spojena i s nutností respektovat zdejší právní řád. Azylově relevantní důvod správní orgán v případě žalobce nezjistil, a to ani v návaznosti na mezinárodní úmluvy či Dublinské ujednání. S ohledem na to, že žalovaný si není vědom žádného pochybení v této věci, navrhuje zamítnutí žaloby jako nedůvodné, náhradu nákladů řízení neúčtuje.

Ze správního spisu soud konstatoval, že žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany dne 22. 12. 2014, uvedl, že je narozen dne 13. 7. 1965, státní občan Ukrajiny, téže národnosti, rozvedený, jeho rodiče již zemřeli. Na Ukrajině pobýval do r. 1992, poté žil v ČR. Jeho vyznáním je křesťanství, nikdy nebyl politicky organizován, má středoškolské vzdělání, odborností je technolog svařování. V ČR pracoval jako dělník na stavbách. Z Ukrajiny odjel za prací pracovat do české firmy, od r. 1995 zde má družku, s níž chce zůstat. Na Ukrajině již nikoho a nic nemá. V rámci pohovoru pak dne 6. 1. 2015 žalobce uvedl, že v r. 1992 přijel za prací na soukromé pozvání, pracoval jako léčitel, měl platný cestovní doklad a vízum. V r. 2007 pak žalobce přicestoval na pracovní voucher, chtěl začít nový život, měl zařízenou práci ve firmě Mandala, včetně ubytování. Cestovní pas měl platný do r. 2011. Od r. 2007 zde žil nelegálně, v Čakovicích hlášen nebyl. Sehnal si všechny dokumenty pro svatbu a chtěl si zde zařídit pobyt za účelem sloučení rodiny. Neměl se kam vrátit, s družkou tvořili pár od r. 1996. Asi od září 1997 pak žijí ve společné domácnosti, družka pracuje jako laborantka v lékárně. To, že spolu nežijí, uvedla v r. 2013 ze strachu, když přišla policie. Důvodem podání jeho žádosti je zdejší 22 let

trvajícím pobyt, je zde plně integrován, má zde družku a všichni kamarádi jsou Češi. Na Ukrajině žádné problémy neměl, ale nemá tam žádné zázemí. Chtěl by žít legálně v ČR. Dne 13. 2. 2015 pak proběhlo seznámení žalobce se shromážděnými podklady o situaci v zemi původu, žadatel uvedl, že se s nimi chce seznámit, s tím, že posléze sdělil, že na Ukrajině není moc bezpečná situace, člověk neví, co tam bude dál, viděl v televizi, že na východě již jsou ruské jednotky, což jistě povede k eskalaci konfliktu. K podkladům se jinak nevyjádřil, žádné další provedení důkazů nenavrl.

Krajský soud přezkoumal napadené výroky rozhodnutí v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní – s.ř.s.), ve svém rozhodnutí soud vyšel ze skutkového a právního stavu výše zjištěného (§ 77 odst. 2 s.ř.s.) a konstatoval, že závažnějších pochybení v průběhu správního řízení a v napadeném rozhodnutí neshledal.

Zákon o azylu upravuje v ust. § 12 důvody udělení azylu tak, že azyl se udělí cizinci, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec

- a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo
- b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

V ust. § 13 zákona o azylu je upraven azyl za účelem sloučení rodiny, který lze udělit rodinnému příslušníkovi azylanta, jemuž byl udělen azyl podle § 12 nebo § 14 v případě hodném zvláštního zřetele, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12. Humanitární azyl upravuje ust. § 14, který lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit, jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany není zjištěn důvod pro její udělení podle § 12 zákona o azylu.

Zákon o azylu dále v ust. § 14 a) upravuje důvody udělení doplňkové ochrany, která se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odst. 2) a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Přitom za vážnou újmu se podle odst. 2 považuje

- a) uložení nebo vykonání trestu smrti,
- b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu,
- c) vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo
- d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

V ust. § 14 b) cit. zákona je upravena doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny, v odst. 1 je uvedeno, že rodinnému příslušníkovi osoby požívající doplňkové ochrany se v případě hodném zvláštního zřetele udělí doplňková ochrana za účelem

sloučení rodiny, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro její udělení. Přitom dle odst. 2 se pro tyto účely rozumí rodinným příslušníkem

- a) manžel či partner osoby požívající doplňkové ochrany,
- b) svobodné dítě osoby požívající doplňkové ochrany, které je mladší 18 let,
- c) rodič osoby požívající doplňkové ochrany, která je mladší 18 let, nebo
- d) zletilá osoba odpovídající za nezletilou osobu bez doprovodu podle § 2 odst. 11, nebo
- e) svobodný sourozenec osoby požívající doplňkové ochrany, který je mladší 18 let.

Po přezkoumání a projednání věci dospěl soud k jednoznačnému závěru o nedůvodnosti žaloby. Soud nepřehlédl, že žalobní námitky velmi podrobně vytýkají správnímu orgánu nedostatečnou argumentaci k žalobcovým obavám z návratu na Ukrajinu, s tím, že popisují velmi nedobrou bezpečnostní situaci, kterou charakterizují jako válečný stav, s tím, že žalovaný se touto závažností zabýval nedostatečně a bagatelizoval ji. V tomto směru soud uvádí, že tyto námitky zcela jistě nelze v žádném případě vztáhnout na podmínky, upravené ustanovením § 12 zákona o azylu, neboť žalobce není a nebyl pronásledován, a to ani za uplatňování politických práv a svobod a ani u něho v průběhu řízení před správním orgánem nebylo možno vysledovat jakékoliv obavy z pronásledování z důvodů, které jsou upraveny jeho písm. b), jak soud uvádí shora. Podmínky ust. § 13 žalobce nesplňuje. K jeho námitce, že v dané věci mělo být zevrubněji hodnoceno několik skutečností, které tvoří důvody hodné zvláštního zřetele ve smyslu § 14 zákona o azylu, soud podotýká, že je oprávněn v této úvaze, svěřené správnímu orgánu, zkoumat pouze nepřekročení mezí správní úvahy a skutečnost, zda podklady pro správní uvážení byly dostatečné. V tomto směru pak soud dospěl k závěru, že žalovaný byl dostatečně obeznámen se situací žalobce, tedy v uvedeném smyslu zejména s tím, že žalobce zde pobývá více než 20 let, s tím, že žije delší dobu s družkou, že zde má vytvořeny přátelské vazby. Tyto skutečnosti však jako důvody, hodné zvláštního zřetele a současně případně jako azylově relevantní nezhodnotil a soud je přesvědčen, že toto žalovanému nemůže vytknout jako zásadnější pochybení, neboť žalobce měl dostatečný prostor v minulosti tuto svoji osobní situaci řešit pomocí institutů zákona o pobytu cizinců a neučinil tak. To, že mu chyběl dokument nelze omlouvat situací, hodnou zvláštního zřetele v azylovém smyslu, neboť by to znamenalo ve svém důsledku obcházení zákona, které je nepřípustné. Naopak, žalobce mařil výkon úředního rozhodnutí, nerespektoval dříve vydané správní vyhoštění, jeho situace tak není hodna zvláštního zřetele v azylově relevantním smyslu. Z námitek žalobce vyplývá v tomto směru i nedostatečné zvážení rodinné situace, zde však soud musí připomenout, že dcera jeho družky již je zletilá, jak žalovaný uvádí, s matkou ani nežije, námitka je tak zcela lichá, a to i ve vztahu k namítanému rozhodnutí ESLP z 28. 9. 2011.

Soud pak dále výslovně zdůrazňuje, že žalobcem namítané skutečnosti, a to, že se obává povolání do armády a že na Ukrajině je válka, v průběhu řízení žalobce nesdělil, pouze dne 13. 2. 2015 v rámci seznámení se s podklady uvedl, jak výše doslovně soud cituje, tedy, že na Ukrajině není moc bezpečno a že zřejmě konflikt bude eskalovat. Správní orgán tak zhruba po dvou měsících, kdy do spisu žalobce nepředložil žádné další podklady, rozhodoval o neudělení mezinárodní ochrany a na str. 5 – 7 rozhodnutí na toto sdělení reagoval, dle názoru soudu, dostatečně, poukazem na složitou situaci na Ukrajině, zejména ve dvou regionech východní

oblasti, která však dosud není hodnocena jako azylově relevantní válečný či ozbrojený konflikt, který by ohrožoval všechny obyvatele země případnou vážnou újmou, obavami o život a zdraví. Soud pak konstatuje, že se výrazněji v tomto ohledu nezměnil pohled EU ani v době současné, a připomíná, že hodnotí každý případ v rámci jeho podmínek, žalobce však pochází ze západní části Ukrajiny a není důvod se domnívat, že by měl vyhledat po návratu do země původu jako své zázemí některé z neklidných míst na východě Ukrajiny. V žalobě namítaná možnost povolání do armády pak rovněž není azylově relevantní obavou, v tomto směru již žalovaný ve svém vyjádření, jak uvedeno výše, vyjádřil objektivně uznávaný názor zemí EU o státoobčanské povinnosti, který opakovaně ve svých rozhodnutích připomíná i Nejvyšší správní soud v Brně a který je i v souladu s příslušnými pasážemi Úmluvy o právním postavení uprchlíků, Mezinárodního paktu o občanských a politických právech a Úmluvy o ochraně lidských práv a svobod, či se stanoviskem Úřadu Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR) z 1. 10. 1999. V neposlední řadě pak soud připomíná, že argumentaci žalovaného shledal dostatečnou i z výše uvedeného pohledu toho, že žalobce žalobou namítané obavy neuvedl ve správním řízení, a je tak potřebné odkázat i na již judikované závěry o povinnosti tvrzení a povinnosti správního orgánu provádět určitou šíři dokazování k tvrzeným důvodům, tedy např. na rozhodnutí NSS ze dne 26. 5. 2004 – sp. zn. 1 Azs 45/2004, ze dne 28. 4. 2004 – sp. zn. 1 Azs 22/2004 a další, z nichž jasně plyne, že pokud z žádosti žadatele, z protokolu či pohovoru neplyne, že by žadatel tvrdil některý z důvodů pro udělení azylu, žalovanému nevzniká povinnost provádět dokazování ohledně existence některého z azylových důvodů, taxativně vypočtených v § 12 zákona o azylu, či § 14a. Žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany v České republice se jeví jako účelová z důvodu legalizace zdejšího pobytu nejen správnímu orgánu, ale za daných, soudem zjištěných okolností, i soudu samému. Krajský soud chápe, že situace žalobce je z důvodu dlouhodobého pobytu na zdejším území, spojeného s vytvořením soukromých a přátelských vazeb, ve chvíli hrozícího vyhoštění ze země osobně kritická, nicméně nelze přehlédnout, že žalobce si existenci takto vážné životní situace způsobil sám, když po dlouhou dobu věděl, že zdejší pobyt nemá legálně upraven a neučinil potřebné kroky k tomu, aby tomu tak nebylo. Z důsledků této situace pak nelze vinit ani státní orgány, ani nutný verdikt soudu. K námitkám neaktuálnosti podkladů správního orgánu soud doplňuje, že žalovaný v únoru 2015 měl k dispozici informace o průběhu a vývoji situace na Ukrajině, a je pravdou, že poslední byla srpnového data 2014, nicméně jako poslední podklad bylo využito aktuálního znění Infobanky ČTK o Ukrajině, z něhož těžil ve svém závěru, že situace není pro žalobce ohrožující ve smyslu jím učiněného závěru. Na tomto postupu soud neshledal zásadního pochybení, neboť pokud by vývoj situace byl zásadnějším způsobem odlišný od dříve popisovaných skutečností ohrožení východních částí Ukrajiny, správní orgán by jistě zaopatřil rozsáhlejší materiál.

Z žalobcem předložené zprávy „Ukrajina, Informace Úřadu Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR), 15. ledna 2015 plyne zejména zhoršení situace v částech regionů Doněck a Luhansk, které nejsou kontrolovány ukrajinskou vládou a podrobný popis situace tamního obyvatelstva, které řeší nastalou situaci vysídlováním, nejen na západnější území Ukrajiny, ale i do Ruské federace, též do zemí EU, ale dále je popisována snaha humanitárního řešení pro obyvatelstvo, které na území zůstává. V oddíle pojednávajícím o označení Ukrajiny jako bezpečné třetí země se uvádí, že pokud by takto nadále byla země brána v potaz při posuzování žádostí o azyl v dalších státech, mohlo by to znamenat nebezpečí vyslovení

nepřípustnosti žádosti či jejího vyřízení zrychleným postupem s redukcí procesních záruk. Soud je však přesvědčen, že ve zprávě popisovaná nebezpečí žalobci nehrozila, neboť o jeho žádosti bylo rozhodováno v klasickém řízení meritorně a jeho procesní práva nebyla nijak zkrácena. K jeho případnému návratu do západní části Ukrajiny i problému narukování do armády se pak soud již výše vyjádřil. Další dvě internetové zprávy, předložené žalobcem, pak pojednávají o informacích, které mají dokladovat oboustranné mučení zajatců v konfliktu (srpen 2014 a květen 2015) a zpráva z ledna 2015 hovoří o další vlně mobilizace. To, že tento konflikt na Ukrajině probíhá, správní orgán ani soud nezpochybňuje, i nadále však platí jeho argumentace o možném návratu žalobce na území západní Ukrajiny, kde je situace poklidná.

Po provedeném přezkumu správního rozhodnutí, jemu předcházejícímu správnímu řízení a provedeném jednání dospěl soud k závěru, že námitky žalobce nejsou důvodné, neboť namítaná pochybení žalovaného nebyla shledána. Soud neshledal ani žádnou vadu řízení, postupoval proto v souladu s ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. a zamítl žalobu jako nedůvodnou.

Žalobce účtoval náhradu nákladů řízení, konkrétně jízdného z Prahy do Hradce Králové a zpět, nebyl však ve věci úspěšný, proto soud vyslovil, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, s odkazem na ust. § 60 odst. 1 s.ř.s. Správní orgán, který ve věci úspěšný byl, náhradu nákladů řízení nežádal.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Hradci Králové dne 11. března 2016

JUDr. Jana Kábrtová, v. r.
samosoudkyně